

مقدمه

قال رسول الله ﷺ: «ما من مؤمنٍ ذكراً أو أنثى؛ حرّاً أو مملوكاً إلا والله عليه حقٌ واجبٌ أن يتعلّم من القرآن^۱». **ترجمه:** هیچ زن و مرد مؤمنی نیست، چه آزاده و چه برده مگر اینکه خداوند بر او حق واجبی دارد که باید (به اندازه توانش) قرآن را بیاموزد.

قرائت قرآن بنا بر آیه «وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً^۲» باید به صورت ترتیل باشد. قرائت ترتیل نیز بنا بر فرمایش امام علی ﷺ قرائتی است که دارای دو ویژگی باشد: «۱. بیان الحروف ۲. حفظ الوقوف»^۳. بیان الحروف یعنی حروف به صورت صحیح^۴ و آشکار بیان شوند و حفظ الوقوف یعنی برای وقف نمودن جای مناسبی انتخاب شود.

برای تحقق فرمایش امام علی ﷺ، «علم تجوید» برای «بیان الحروف» و «علم وقف و ابتداء» برای «حفظ الوقوف» تاسیس شده است تا با رعایت قوانین ذکر شده در این دو علم، قرائت ترتیل حاصل شود.

مباحث مربوط به **روانخوانی قرآن کریم**، صرفاً برای آموزش صحیح خوانی بوده و مقدمه ای برای یادگیری علم تجوید می باشد و لذا برای رسیدن به قرائت ترتیل باید اول مرحله روانخوانی را بگذرانیم.

بنده {حقیر} نیز تصمیم گرفتم یک دوره آموزش روانخوانی و روانخوانی قرآن کریم را به صورت جزوه آماده کنم. در این آموزش این شاء الله مطالبی را که از اساتید گرامی و کتاب های مختلف بدست آورده ام را با زبانی ساده و حذف موارد غیر کاربردی^۵ جمع آوری خواهم کرد. از جمله کتابهایی که بسیار در مطالب این جزوه نقش داشته اند عبارتند از:

۱. «تجوید و روانخوانی قرآن کریم»، تألیف: علی حبیبی/محمد رضا شهیدی.
۲. «راهنمای تدریس روانخوانی قرآن کریم»، تألیف: علی حبیبی.
۳. «آموزش روانخوانی قرآن کریم»، تألیف: علی حبیبی.
۴. و ...

چند نکته:

۱. در ابتدای هر درس چند سؤال مطرح می شود تا ذهن شما با آمادگی بیشتری وارد درس شود.

---

(۱): مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۷.

(۲): مزمّل، آیه ۴.

(۳): تفسیر صافی، ج ۱، ص ۴۵؛ بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۳۲۳؛ التشر فی القراءات العشر، ج ۱، ص ۲۰۹.

(۴): صحیح از نظر تلفظ.

(۵): مثلاً در بعضی کُتُب درباره شیوه نگارش نسخه های مختلف قرآن صحبت می کنند که آنها را نخواهیم آورد و فقط ویژگی های خط «عثمان طه» را به دلیل شیوع بیشتر آن، بیان خواهیم کرد.

۲. با یاد گرفتن این قواعد و انجام تمارینی که در طی دروس خدمت شما عرض خواهد شد، شما به مهارت روخوانی دست پیدا خواهید کرد ولی برای دستیابی به مهارت روانخوانی، باید تمرین کرده و کمی پشتکار به خرج بدهید.
۳. از میان ویژگی ها و شیوه های نگارش مختلف قرآن، تنها به ویژگی ها و شیوه نگارش خط عثمان طه خواهیم پرداخت چرا که فراوانی بیشتری نسبت به خط های دیگر دارد.
۴. در صورت داشتن سؤال و یا پیشنهاد و یا بیان اشتباهات این جزوه، لطفا از قسمت نظرات وبلاگ (blog.haaajat.ir) استفاده کنید و یا به آدرس ایمیل «haaajat@gmail.com» ارسال نمایید (ان شاء الله حتما در ویرایشات بعدی مواردی که ذکر می کنید را لحاظ خواهیم کرد).

و در آخرین جزوه را تقدیم می کنیم به

مولایمان حضرت صاحب الزمان (عج)

إن شاء الله مقبول واقع شود.